Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 12.05.2010 www.osw.waw.pl

Kolejna reforma litewskiego sektora elektroenergetyki

Rząd przyjął 4 maja koncepcję nowelizacji ustawy o elektroenergetyce i reformę sektora dla wdrożenia III pakietu energetycznego UE. Przegrupowane zostaną najważniejsze spółki działające w elektroenergetyce. Reforma stanowi formalne wypełnienie unijnej dyrektywy. Wydaje się jednak, że celem rządu jest utrzymanie kontroli nad całością sektora poprzez Ministerstwo Energetyki, którym kieruje Arvydas Sekmokas, zaufany współpracownik premiera Andriusa Kubiliusa.

Wszystkie spółki wymienione w ustawie należą do państwa lub rząd ma w nich większościowe udziały; dotąd wchodziły one w skład monopolistycznej struktury pod nazwą LEO LT, w której udziały posiadał rząd i kapitał prywatny. Do grudnia 2010 roku zostaną one podzielone na grupy: produkcję (wszystkie typy elektrowni), przesył (połączone zostaną dwie spółki obsługujące państwowe sieci elektroenergetyczne), sprzedaż (operatorem będzie spółka Litgrid) i obsługę sektora (wiele drobnych spółek).

Kolejna reforma sektora – pierwszą przeprowadzili w 2007 roku w atmosferze skandalu rządzący ówcześnie socjaldemokraci (połączyli najważniejsze spółki i utworzyli LEO LT) – ponownie wzbudza kontrowersje. Podobnie jak poprzednicy, rządzący obecnie konserwatyści/chadecy dokonują zmian bez konsultacji i wbrew propozycjom kół biznesowych zainteresowanych prywatyzacją sektora. Mimo wcześniejszych zapowiedzi rządu, iż po rozpadzie LEO LT w sektorze dokona się liberalizacja zgodna z unijną dyrektywą, ministerstwo tworzy ponownie podległą sobie strukturę, formalnie wewnętrznie podzieloną, zgodnie z unijnymi wytycznymi. Dodatkowo rząd powołuje zarządy i rady sprawujące nadzór nad poszczególnymi grupami, co budzi obawy o rozrastanie się aparatu biurokratycznego powiązanego z ekipą rządzącą.

Ostateczny kierunek obecnych zmian nie jest jasny. Rząd utajnia część planów dotyczących sektora. Na tym etapie reformy widoczna jest determinacja ekipy rządzącej, by utrzymać kontrolę nad elektroenergetyką, w tym nad planowanymi interkonektorami do Szwecji i Polski oraz ewentualną nową elektrownią jądrową. <jhyn>